

O'ZBEKISTON

OYOZI

IJTIMOIY-
SIYOSIY
GAZETA

■ 2004-YIL ■ 4-MART ■ PAYSANBA ■ 26 (27.201) ■ uzbevezi@sarkor.uz ■ 1918-yil 21-iyundan chiqa boshlagan.

ЯГОНА МАҚСАД САРИ

Шанхай ҳамкорлик ташкилотининг (ШХТ) 2003 йил май ойида Москвада ўтган саммитида унинг Минтакавий аксилтеррор тузилмаси ижроия кўмитасини Тошкентда жойлаштиришга келишиб олинган эди. Шунга бинавон жорий йилнинг 1 январидан пойтахтда айна шу кўмита ўз фаолиятини бошлади.

Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислам Каримов 3 март куни мазкур муассаса билан таъништи.

Мамлакатимиз раҳбари бинонинг безакларини янада такомиллаштириш юзасидан таклиф ва тавсиялар билдирди. Ислам Каримовнинг фикрича, бино шундай қиёфа касб этиши керакки, унда оддийлик ва улувдорлик ўзаро уйғунлашсин.

Бу ерда муҳташам мажлислар зали, матбуот анжумани ва бошқа тадбирлар ўтказишга мўлжалланган зал, меҳмонхона мавжуд. Улар энг замонавий техника воситалари билан жиҳозланган.

Президент тузилманинг мақсад ва вазифалари аниқ белгилаб қўйилганини таъкидлади. ШХТга аъзо давлатлар террорчиликка қарши кураш

да ўз куч-қудрати, имкониятлари, тажрибаси, услубларини ушбу тузилмада бириктириши, мазкур иллатга қарши ҳамкорликда курашиши керак. Бунда ахборот алмашуви алоҳида эътибор қаратиш муҳим аҳамиятга эга.

— «Террорчиликка қарши кураш» деган ибора ҳозир

халқаро доирада жуда кенг тарқалган, — деди Ислам Каримов. — Айримлар сохта обрў ортириш учун ҳам бу масалага ургу беради. Ваҳоланки, террорчиликка қарши сўзда эмас, амалда, қатъият билан курашмоқ зарур.

Тузилманинг асосий аҳамияти — ахборот ва маълумотларни тўплаш, ШХТга аъзо давлатлар вакилларининг бир жойда ҳамкорликда ишлаши учун имконият яратиши. Шу билан бирга ўзаро ишончи янада мустақамлашда муҳим омил бўлади.

Ҳар соҳада бўлгани каби террорчиликка қарши курашда ҳам бир давлатнинг ўз сийсати мавжуд. Лекин ўзаро яқин ҳамкорликда ҳаракат қилингандагина кутилган самарага эришиш мумкин, деди мамлакатимиз раҳбари.

Суратда: муассаса биноси билан танишув пайти. Абдуёхид Тўраев (ўз) олган сурат

Ўтган йили хизмат кўрсатиш ва савдо соҳасида 467 қонунбузарлик ҳолати аниқланган. Шундан 120 ҳолатда яроқлилик муддати ўтиб кетган товарларни қабул қилганлик ва сотанлик учун ҳўжалик субъектларига жами 289,3 миллион сўм ҳамда 347 ҳолатда истеъмолчи касса ёки чек бермасдан товарлар сотанлик учун ҳўжалик юритувчи субъектларга жами 172,4 миллион сўм миқдориде жарималар қўйилган. Бундан ташқари, 763 ариза ва шикоят ўрнатилган тартибда кўриб чиқилиши натижасида истеъмолчиларга жами 85,7 миллион сўм қайтариб берилган.

Давлат идоралари ва жамоат ташкилотлари томонидан истеъмолчи ҳуқуқини ҳимоя қилишга жиддий эътибор берилмоқда. Лекин ҳар бир фуқаро биринчи навбатда ўзи олаётган маҳсулотнинг сифатига, ишлаб чиқарилган санасига эътибор бериши керак. Негаки, сифатли маҳсулот, аввало, ҳар бир кишининг ўзи — соғлиги учун зарур.

Шу мақсадда Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 2002 йил 28 ноябрдаги «Истеъмолчилар ҳуқуқларини ҳимоя қилишда жамоатчилик иштирокини кенгайтириш чора-тадбирлари тўғрисида»ги қарорига асосан идоралараро Кенгаш тузилган ва унинг таркибига 13 та вазирлик, идора ҳамда жамоат ташкилотларининг раҳбарлари киритилган.

Ҳозир ҳамма жойда истеъмолчилар ҳуқуқларини ҳимоя қилишга жиддий эътибор билан қаралмоқда. Жумладан, уларнинг 210 та туман ва шаҳарларда жаҳиялари ҳамда 9650 та маҳаллада, 755 та уй-жой мулкдорлари ширкатиде ва 350 та бозорда таянч гуруҳлари тузилди. Шунингдек, Олий ва ўрта махсус таълим, Халқ таълими вазирликлари билан ҳамкорликда қонун ҳужжатларини ўрганиш бўйича махсус ўқув курси ташкил этилди ва 2003-2004 ўқув йилидан бошлаб барча ўқув юртлир дастурига киритилди. Истеъмолчи ҳуқуқи нималардан иборат эканлиги бўйича тарбияот ишларини янада кучайтириш зарурлиги таъкидланди.

Маъмуржон ҚИЁМОВ

НОРИНЛИК НУРОНИЙЛАР

Меҳр ва муруват йилининг киши Норин дарёси соҳилларида ҳам илиқ кечди. Қиш қувшининг тафтидан айниқса, боғборлар ташвишга тушишди. Бойси турли зараркундаларнинг фаолияти бундай об-ҳаво қўлайлик яратди-да. Бу ҳолдан Ўзбекистон фаҳрийларини ижтимоий қўллаб-қувватлаш «Нуроний» жамғармасининг туман бўлими мутасаддилари, фаоллари ҳам хавотирланишди. Ахир тасарруфларидаги 30 гектар ернинг 24 гектари боғ. Боғки, айни ҳосилга кирган. Мутахассислар маслаҳати билан зарур агротехник чора-тадбирлар кўрилди.

Ўтган йили жамғарма боғларидан 5,6 миллион сўм соф даромад олди. Кекса ёлғизлар, ногирон ва муҳтожлар ижтимоий ҳимояси учун 1674000 сўм харж қилинди. Даромаднинг қолгани жорий йил ҳосили пул бўлгунча режалаб ишлатилади.

— Халқимизда «Қаловини топсанг қор ҳам ёнади» деган нақл бор, — дейди кенгаш раиси Убайдулла Ҳамидов. — Жамғармаимиз бир

қўлга қараб қолмаслик учун ер олиб, боғ барпо этганди. Қисқа муддатда орзу ушланди. Олинган даромаддан байрам йўқловлари, ижтимоий ёрдамлар уюштирдик.

Ўтган ёзда бир гуруҳ фаҳрийларини водий бўйлаб саёҳат қилдирдик. 10 нафар нуроний хонадонига бепул газета етказилмоқда.

Эътирофли томони шуки, нуронийлар боғи туманнинг бешта ҳудудиде жойлашган. Бу йил боғдан 10 миллион сўмликка етказиб даромад олиш кўзда тутилган. Норинлик нуронийларнинг бу хайрли ишлари мулоҳазага ўндайди: жамоат ташкилотлари, айнан ёшлар ташкилотларида бундайин изланиш ва интилишлар қай даражада? Бу саволни танқидий танбех оҳангиде эмас, эзгулик чорлови — даъват ўрнида кўнгил таросига солса, тафаккур қилса. Зеро, норинлик нуронийларнинг сый-шиҳоятларида шундай жанан турибди.

Носиржон ДЕҲҚОНОВ, «Ўзбекистон овози» муҳбири

Анжуман

ЭКОСАЙЁҲЛИК САМАРАЛИ СОҲА

Юртимиз сайёҳлик имкониятлари жиҳатидан Марказий Осиёда етакчи ўринда туради. Ўзбекистон экзотик табияти, иқлими, ландшафтининг хилма-хиллиги, ўсимлик ва ҳайвонот дунёсининг бойлиги билан дунёдаги шундай имкониятларга эга бўлган «фусункор ўн бешлик» мамлакатлари қаторига кириди. Худудимизда турли асослар оид 4 мингдан ортиқ тарихий ёдгорликлар мавжуд бўлиб, уларнинг кўпчилиги ислом динининг муқаддас қадам жойларидир.

Бугунги тараққиёт асрида дунё сайёҳлик тажрибасида яна янги йўналиш — экосайёҳлик соҳаси ҳам кенг ривожланиб борапти. Маълумки, тарихий, маданий ёдгорликлар билан табиий имкониятлар ҳаммаҳаллида туризм индустрияси маҳаллий аҳолини иш билан таъминлаш кўрсаткичларини оширади. Жаҳон миқёсиде экосайёҳлик аҳоли иш билан бандлигининг 12 фоизини ташкил қилади. Ўзбекистонда эса бу соҳа энди ривожлана бошлапти.

Лекин республикамиздаги бетакрор — Чотқол, Зомин, Нурота, Омоққўтон, Пеком, Угом, Ҳисор, Бадай-Тўқай ва бошқа кўпжаб экотуризмни ривожлантириш имконияти бор худудлардан оқилона фойдаланилмапти.

«Экосан» халқаро жамғармасининг Барқарор ривожланиш бўйича комиссияси, «Экосан-ТУР» Халқаро экотуризм маркази, «Шератон — Тошкент» меҳмонхонаси ҳамкорлигида ўтказган «Экотуризм ва барқарор ривожланиш» мавзусидаги халқаро конференция Ўзбекистонда ва умуман Марказий Осиёда экологик сайёҳликни ривожлантиришга бағишланди.

Улайимки, ақин келгусида Ўзбекистонда ҳам экотуризм йўлга қўйилди. Қолаверса, бу соҳа жаҳон туризм бозорига кириб боришга, миллатлараро маданий-маърифий алоқаларни янада ривожлантиришга хизмат қилади.

Саида САЙХУН

ТОШКЕНТ (ЎЗА муҳбири Назолат Усмонова).

Халқаро бизнес-марказда Япония ҳукуматининг кичик ҳажмдаги ижтимоий лойиҳалар бўйича беғараз ёрдам доирасида грант-шартномалар имзоланди.

ГРАНТ-ШАРТНОМАЛАР ИМЗОЛАНДИ

Ҳужжатларга кўра, Тошкент давлат иқтисодий университетини қошидаги Иқтисодий, бизнес, кадрларни тайёрлаш ва қайта тайёрлаш институтига 24 миң АҚШ долларидан ортиқ молиявий ёрдам кўрсатилади.

Иккинчи Тошкент давлат тиббиёт институтининг шошилич кардиология бўлимига эса, бўлимини замонавий тиббиёт ускуналари билан жиҳозлаш учун 74 миң АҚШ доллар акратилади.

Тадбирда Япониянинг Ўзбекистондаги Факултетада ва муҳтор элчиси Акио Кавато иштирок этди.

ДОЛЗАРБ ВАЗИФАЛАРГА БАҒИШЛАНДИ

Сўнгги йилларда Давлат божхона кўмитаси ходимлари томонидан ички бозорларимизни ҳимоя қилиш, товар-моддий бойликлар, хусусан, қўшни давлатларда ишлаб чиқарилган ва сифатига ҳеч ким қароқол беролмайдиган спирт, алкогольли ичимликлар, дори-дармонларни ноқонуний равишда республикамиз ҳудудига олиб кириш ва халқ истеъмолчи учун зарур бўлган айрим маҳсулотларни мамлакатимиздан ноқонуний олиб чиқиб кетишга уринаётганларга қарши кескин кураш олиб борилмоқда.

Масалан, жорий йилнинг ўтган икки ойи ичида божхона тўловларидан давлат бюджетига 56 миллиард 800 миллион сўмлик маблағ ундирилганлиги фикримизнинг ёрқин далилидир. Бу миқдор ўтган 2003 йилнинг шу даврига қараганда 16 миллиард 800 миллион сўмга кўндр.

Кўни кеча Давлат божхона кўмитасида бўлиб ўтган навбатдан ташқари кенгайтирилган хайъат йиғилишида ҳам айни шу масалага атрафлиқа тўхталиб ўтилди. Давлат божхона кўмитаси раиси Баҳодир Матлубов йиғилганлар эътиборини божхона тўловлари тушумини кўпайтириш, истиқболда белгиланган режаларни ўз вақтида бажариш, бунинг учун зарур захираларни излаб топиш масалаларига қаратди. Контрабандага қарши кураш, наркотик ва гиёҳванд моддаларнинг олиб ўтилишига мустақам тўсиқ қўйиш, қишлоқ ҳўжалиги учун ўта муҳим минерал ўғит, ёнилғи-мойлаш материаллари, рангли ва қора металл парчалари мамлакатимиз ҳудудидан чиқиб кетишига йўл қўймаслик зарур эканлигини алоҳида таъкидлади. Шунингдек, йиғилишида божхона ходимлари орасида хизмат интизомини мустақамлаш, ўз мансабини суистеъмол қилиш, таъмағирлик ва порахўрлик каби иллатларга барҳам бериш ва бу борада қилиниши лозим бўлган аниқ чора-тадбирлар белгилаб олинди.

Ўтган давр мобайнида божхоначилар томонидан 4744 та контрабанда ва божхонага доир бошқа қонунбузарлик ҳолатлари аниқланиб, 1 миллиард 92 миллион сўмлик товар-моддий бойликлар далилий ашё сифатида ушлаб қолинди. Бу ўтган йилнинг шу даврига қараганда 336,5 миллион сўмга кўндр.

Биргина мисол. Яқинда Тошкент шаҳар божхоначилари Миллий хавфсизлик хизмати ходимлари билан ҳамкорликда Тошкент шаҳрига кириб келган темир йўл вагонини назоратдан ўтказдилар. Натижада ноқонуний равишда олиб кирилган 135 миллион сўмлик видео-аудио, телеаппаратура ва бошқа машиий техника ҳамда ҳўжалик моллари ушланб қолинди. Яна бир ҳолатда мамлакатимизга темир йўл вагонларида ўғринча йўллар билан олиб кирилган 233 миллион 785 миң сўмлик хорижда ишлаб чиқарилган аёллар ва болалар оёқ кийимлари ҳамда бошқа товар-моддий бойликлар аниқланиб, тўпланган ҳўжатлар тегишли чора кўриш учун тергов идораларига юборилди.

Йиғилишида йил бошидан буён мамлакатимиз ҳудудига ноқонуний олиб ўтилатган 4 килограмм миқдоридеги тилла буюмлар, 133,4 миң АҚШ доллари, 855,6 миң Россия рубли, 122,1 миң литр ҳажмдаги нефть маҳсулотлари, 31 тонна минерал ўғит, 233,4 миң қўти тамаки маҳсулотлари, 30,9 миң литр спирт ва спиртли ичимликлар, 139 тонна дон ва ун маҳсулотлари, 364,2 тонна рангли ва қора металллар ҳамда бошқа кўпжаб товар-моддий бойликлар ушлаб қолингани қайд қилиб ўтилди.

Хайъат йиғилиши сўнгиде белгиланган истиқбол режаларини бажариш, ташки иқтисодий фаолиятда фирибгарлик ва бошқа қонунбузарликлар олдини олиш ва уларни фош этиш орқали божхона тўловлари ҳажмини ошириш ҳамда бу борадаги тадбирларни амалиётга жорий этишда ҳўққини муҳофаза қилиш идоралари билан ҳамкорликчи янада кучайтиришга келишиб олинди.

Соҳибжон САЛИМОВ

АДЛИЯ ИДОРАЛАРИ АРАЛАШГАЧ...

Мамлакатимизда фермерликни ривожлантириш борасида етарли даражада қонун ҳужжатлари, фермонлар ва ҳукумат қарорлари қабул қилинган. Бошқача айтганда, келгусида фермер қишлоқ ҳўжалиги маҳсулотлари ишлаб чиқарадиган асосий субъектга айланиши учун барча зарур ҳўққини асослар яратилган.

Бирок жойларда фермер ҳўжалигини ташкил этиш учун ер ажратиш, тузилаётган шартномалар ижроси билан боғлиқ қонунбузарлик ҳолатлари ҳамон учраяпти. Ачинарли томони — бундай ҳоллар кўпинча фермерлик ривожиде масъул мансабдор шахслар томонидан содир этиляпти.

Адлия вазирлиги томонидан ўтказилган таҳлиллар бунинг яққол исботлайди. Тошкент вилоятида ўтказилган урғанишда фуқаро Х.Тилоловнинг фермер ҳўжалиги ташкил этиш учун ер ажратиши сўраб ёзган ариласи Бекобод туманидаги «Ойбек» ширкат ҳўжалигида кўриб чиқилмасдан, атайин пайсалга солинган. Адлия ходимлари аралашуви билан ариза кўриб чиқилиб, унга 51 гектар ер ажратиб берилди.

Янгийўл туманидаги «Нибзобши» ширкат ҳўжалиги раҳбарлари Р.Усаровнинг фермер ҳўжалиги ташкил этишига, «Пскент» ширкат ҳўжалиги раиси эса «Зухриддин Гафоров» фермер ҳўжалигига ажратилган ерни

ийарага бериш шартномасини тузишга тўсқинлик қилаётгани ҳақидаги мурожаатлар тегишли тартибда киритилган тақдимномалар асосида ижобий ҳал этилди.

Бекобод туманида ўнлаб фермер ҳўжалиқларининг ерлари туман ҳокимининг ноқонуний қарори билан қайтариб олингани юзасидан судлик билан туман ҳокимлигига тақдимнома ва судга даъво аризаси берилди. Натижада туман ҳокими хатосини англаб, ишни судга етказмай, ўз қарорини бекор қилди.

Адлия идоралари томонидан бундай ноқонуш ҳолларга барҳам беришга қаратилган қатъий чора-тадбирлар давом эттириляпти.

Норгул АБДУРАИМОВА, ЎЗА муҳбири

ФЕРМЕРЛИК ҲАРАКАТИ ИСТИҚБОЛЛАРИ

Бугун республикамизда 87,5 миң фермер ҳўжалиги ташкил этилган бўлиб, уларда 603 миңдан зиёд киши меҳнат қилмоқда. Сўнгги уч йилнинг ўзида зарар кўриб ишлаган 336 та ширкат ҳўжалиги ўрнида 20 миңдан ортиқ фермер ҳўжалиқлари тузилди. 12 та тумандаги барча ширкат ҳўжалиқлари тўлиқ фермер ҳўжалиқларига айлантирилди.

Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 2003 йилда мамлакатни ижтимоий-иқтисодий ривожлантириш яқунлари ва 2004 йилда иқтисодий ислохотларни чуқурлаштиришнинг асосий йўналишларига бағишланган йиғилишида Президентимиз томонидан келтирилган бу рақамлар таҳлили шуни кўрсатдики, қишлоқ ҳўжалигини ислох қилишда фермер ҳўжалиқларининг ўрни ва аҳамияти тобора ортиб бормоқда.

Мутахассисларнинг таъкидлашича, 2003 йилда ширкатларга қараганда фермер ҳўжалиқларида анча юқори натижаларга эришилган.

Жумладан, Самарқанд вилояти Пойарик тумани ҳам ширкат ҳўжалиқлари тугатилиб, тўлиқ фермер ҳўжалиқларига ўтилган республикамиздаги ўн икки туманнинг бири. Бугун пойариклик фермерлар Пре-

донига эга. Шундан 31 гектар ерда галла, 43 гектарда пахта етиштирилади. Ўтган йили фермер ҳўжалигида 73 тонна пахта тайёрланиб, ҳосилдорлик гектар бошига ўртача 38 центнерга етди. Галладан 124 тонналик хирмон кўтарилди. Ҳосилдорлик эса 58 центнердан ошиб кетди. «Сортой»нинг йиллик соф даромади ўн икки миллион сўмини ташкил этди.

«Пахта банк»нинг туман бўлимидан берилган кредитга БТ-100 трактори олиб келинди. Бир йил ичида банкдан олинган кредит тўлиқ қайтарилди.

Трактор фермер мулкига айланди. Ҳозирда фермер ҳўжалиги ҳисобидеги техникалар сони янада кўпайган. Улар 40 га яқин фермер билан шартнома тузиб, техникадан ёрдам кўрсатмоқда. Бугун «Сортой» фермер ҳўжалигида 32 нафар ишчи меҳнат қилади. Ўтган йили ҳўжалик аъзоси ҳисобланган 12 та оилага 3 тоннадан галла тарқатилди.

Эришилган ютуқлар эътирофи сифатида «Сортой» фермер ҳўжалигининг раиси Карим Эргашев «Шўҳрат» медали билан тақдирланди.

— Фермер — ернинг эгаси. У ўзимизда бўлган қадим дехқончилик йўл-йўриқлари билан бирга, хориж тажрибасини ҳам ўрганиши керак. Агротехника қоридлари ҳақида ҳам тушуначчи бўлиши, техника бошқариши, одамлар кўнглига йўл топиши керак. Бугун вилоятимизда фермер ҳўжалиқлари ишини ривожлантиришга алоҳида эътибор қаратилмоқда. Бешта ферзандим бор, барчаси менинг ёнимда. Уғилларим техникани бемалол бошқаради. Яқинда қатор орасига ишлов берадиган трактор сотиб ол-

моқчиман, — дейди фермер. Мутахассисларнинг фикрича, фермер ҳўжалиқларида барча қишлоқ ҳўжалик эканларининг ҳосилдорлиги баланд, пахтачилик ва галлачилик бўйича рентабеллик эса ошиб бормоқда. Бунинг биринчи «Сортой» фермер ҳўжалиги мисолида ҳам кўриш мумкин.

Бугунги кун фермер олди-га янги-янги талабларни қўймоқда. Президентимиз таъбири билан айтганда, «Фермер дегани — бу аввало универсал қобилиятга эга бўлган инсон. Халқимиз ибораси билан айтганда, бугун фермерга қирқ қунар ҳам оз».

Фаррух ҲАМРОЕВ, «Ўзбекистон овози» муҳбири

Суратда: туман ҳокими ўринбосари (чапдан) Абдували Примов, «Қишлоқҳўжалик-ким» ҳудудий ҳиссадорлик жаҳияти Пойарик филиали мудири Шўҳрат Ҳушвақтов ва фермер Карим Эргашев ўйланган галла майдонини кўздан кечирмоқдалар.

Шавкат АКРАМОВ олган сурат

ХАЛҚ БАНКИ — СИЗНИНГ ОИЛАНГИЗ БАНКИ

TOSHKENT XALQARO AEROPORTI

«QUVA MEBEL» XONADONINGIZ FAYZI

TOSHKENT SHAHAR MUNITSIPAL BIRJA MARKAZI MULKDORGA HAMKOR!

Мулоҳаза, мушоҳада

«МЕДЕЛИ» ОВУЛ ТОНГЛАРИ

— Овуларимиз ўтган «Обод маҳалла йили»да анча ободлашиб, «Меҳр ва муруват йили»да эса файзу барака, хайру саховатга тўлиб борапти...

— Ён-атроф овуларимизда ўтган йили ичимлик суви таъминоти яхши йўлга қўйилганини айтмайсизми? — давом этди у...

— Қўдан қарасангиз, ҳар хил ёввойи ўт-ўланлар билан бурканган узундан-узун кум барханлари ва зангори чо-дирилдай силкиган тўп-тўп жингил дов-дараклар орасида «Медели» гўё қайнаб турган қумғондек...

— Маня, ҳаял ўтмай ови бароридан келган балиқчилар бирин-кетин яна Шейга қўли соҳилига қайтиб, баржаларидаги оқларни пристанга тушира бошладилар...

— Ов баракали бўлдим, ога? — Бўлганда қандай, ёшулли, шу «рейс»нинг ўзида бугунги режа тайёр...

— Шерингизми? — ёнидаги биродарини сўради.

— Ҳа, Бахтибек... Мен — Қуатбай... — Қўрдингизми, — севиниб гапга қўшилди яна оқсоқол, — ана шундай захматкаш балиқчиларимиз меҳнати самараси билан ўтган йили «Қозқорғабалик», «Амударё» очик турдаги ҳиссадорлик жамиятлари 134-185 центнердан балиқ овлашди...

Биласиз, балиқ — тансиқ парҳез таом. Шу боис, ҳукуматимиз ҳам тармоққа алоҳида аҳамият бериб, уни монополиядан

чиқарди, хусусийлаштирди, янги-янги балиқчилик ҳавзалари барпо этмоқда, ҳўжаликлар тўзмоқда...

Оқсоқолнинг жўшқин сўзлари менга тумандаги «Нурли жўл», «Толлиўзақ», «Тен-текарна» масъулияти чекланган балиқчилик жамоалари ишчи-хизматчилари эришган ютуқларни ҳам эслатди...

— Ҳозир қайси оқимларда балиқ кўпроқ? — сўхбатта тутанган баянни — Қуатбай деб таништирган балиқчи Исмоиловни.

— «Мўйноқ», «Сарибас» қўлтиқларида мўл. «Жилтирбас», «Мақлапқул», «Дума-лоқ», «Шейга» қўлтиқлари ҳам ёмон эмас. Буноғи йилнинг май ойидан бошлаб, дарёда сув кўтарилиши билан майда, ча-вақча балиқчалар кўпайишиб қолди...

— Улар ўзлари кўпайиб, ўзлари катта бўлиб бораверадими ё парварош ҳам қиласизларми? — сўрайман унинг шериги Бахти Айтмуратовдан.

— Парварош қиламиз... Айниқса, қиш

тадқиқот институти билан «Ихтиомарказ» корхонасини бирлаштириш ҳисобига Балиқчиликни ривожлантириш илмий-тадқиқот Маркази вужудга келди. Пировардида, Минтақавий давлат балиқ питомниги Балиқчиликни ривожлантириш илмий-тадқиқот марказига шўба корхона сифатида берилди.

Шунингдек, тармоқнинг давлат монополиясидан чиқарилиб, хусусийлаштирилган корхоналарига селекция-наслчилик ишларида, балиқ касалликларининг олдини олишда, даволаш ишларини амалга оширишда ва уларни зарур техника ҳамда ошиситалар билан таъминлашда кўмаклашиш тартиблари белгиланди.

Табиати муҳофазаси қилишга оид қонун ҳужжатларига ва республика ҳудудига балиқ овлашнинг белгиланган қоидаларига қатъий риоя қилган ҳолда ҳар йили балиқларни ўстиришга қўйиб юбориш, насл қолдирувчи балиқларнинг зот сифатини яхшилаш, урчиш ҳамда уларнинг янги турларини климга мослаштириш йўллари орқали балиқ ресурслари сақланиши ва кўпайтирилишига эришиш юзасидан қатор тадбирлар ишлаб чиқилди. Балиқчиликни ривожлантириш илмий-тадқиқот маркази, табиий сув ҳавзаларини бириктириб қўйиш

МАҚСАД НИМА ЭДИ?

Юқоридagi сўнгис саволлар бугун менда дафъатан тутилган йўқ. Тармоқ ривожини — мамлакатимиз агросаноати комплек-

БАЛИҚЧИЛИК: ТАРМОҚ МОНОПОЛИЯДАН ЧИҚДИ, ХУСУСИЙЛАШТИРИЛДИ...

ХўШ, ҚАНДАЙ ЎЗГАРИШЛАР ОЗ БЕРДИ? УНИНГ РИВОЖИ БУГУН ҚАЙ ДАРАЖАДА? ТАБИЙ БИОЛОГИК РЕСУРСЛАРДАН ОҚИЛОНА ВА САМАРАЛИ ФОЙДАЛАНЯПМИЗМИ? ИСТЕЪМОЛ БОЗОРИДА БАЛИҚ ВА БАЛИҚ МАҲСУЛОТЛАРИ НАРХИ ҲОЗИР ҚАНЧА?

ва улардан фойдаланиш ҳамда тармоқ жамғармаси маблағларини шакллантириш тартиблари тўғрисида Низомлар тасдиқланди. Давлат мулки кўмитасига акциядорлик жамиятлари акцияларининг давлат пакетларини сотишдан тушадиган маблағларни Балиқчиликни ривожлантириш жамғармасига йўналтиришга рухсат берилди ва ҳоказо...

— Камроқ! — деди у тап тортмай. — Балиқ ови жиҳозлари етншмапти. Кема ва катерларимиз замонавий овларга мослашмаган. Қўли эски, янглири йўқ...

— Камроқ! — деди у тап тортмай. — Балиқ ови жиҳозлари етншмапти. Кема ва катерларимиз замонавий овларга мослашмаган. Қўли эски, янглири йўқ...

— Камроқ! — деди у тап тортмай. — Балиқ ови жиҳозлари етншмапти. Кема ва катерларимиз замонавий овларга мослашмаган. Қўли эски, янглири йўқ...

УЗГАРИШЛАР ЙЎЛИ

Балиқчининг сўзлари Вазирлар Маҳкамаси томонидан ўтган йили 13 августда қабул қилинган «Балиқчилик тармоқда монополиядан чиқариш ва хусусийлаштиришни чўқурлаштириш чора-тадбирлари тўғрисида»ги қарордан сўнг тармоқда бошланган таркибий ўзгаришларни ёдимга солгандек бўлди. Ушанда «Ўзбалик» акциядорлик компанияси ва «Қорақалпоғбалик» уюшмаси тугатилиб, улар таркибига кирувчи ва балиқчилик тармоқининг балиқ овлаш ва балиқчилик корхоналарини тўла хусусийлаштиришга — асосан хусусий мулкчиликка айлантиришга киришилди.

Қишлоқ ва сув ҳўжалиги вазирлиги таркибига чорвачилик, паррандачилик ва балиқчиликни ривожлантириш Бош бошқармаси ташкил этилди. Вилоятлар қишлоқ ва сув ҳўжалиги бошқармаларида эса унинг бўлимлари таркиб топди. Вазирлик ҳўзуридаги қишлоқ ҳўжалик ишлаб чиқариш илмий марказида «Аквакультура» илмий-

САВОЛЛАР, САВОЛЛАР, СЎНГИС САВОЛЛАР...

Хўш, мана орадан ярим йилдан кўпроқ вақт ўтди. Бошланган ишлар изчиллиги қай даражада? Қабул қилинган қарор юзасидан нима ишлар қилинди-ю, нима ишлар қилинганча йўқ? Балиқчиликни ривожлантириш илмий-тадқиқот маркази ўз иш фаолиятини қандай бошлади?

Тармоқни ва унинг озуқа базасини мустаҳкамлаш бўйича илмий-методик тавсиялар ишлаб чиқилдими?

Селекция-наслчилик ишлари, балиқчилик ҳўжалиги мелiorацияси, балиқлар касалликларининг олдини олиш ва даволаш тадбирларини ривожлантириш юзасидан илмий-тадқиқот ишлари қилинди-ю?

Тўғри, қарордан сўнг республикамизда табиий сув ҳавзаларини балиқ овлаш учун бириктириб қўйиш ва улардан фойдаланиш тартибиди жиҳдий ўзгаришларга илк қадамлар қўйилди. Табиий сув ҳавзалари Қорақалпоғистон Республикаси ва вилоятлар ҳокимликлари томонидан балиқ овлаш қорхоналарига танлов асосида камида 10 йил муддатга ижарага берилди бошланди. Балиқчилик қорхоналари томонидан балиқ овлашга қваталар бекор қилинди. Қорхоналар ови миқдорини бекор қилиш биологик ресурслардан, вужудга келган талаблардан ва махсулотларини ҳамда

КУЛОҚҚА ЧАЛИНГАН ИККИ ХўРАНДА СУХБАТИДАН

Пойтахт ошоналари (ресторан ёки кафе эмас, оддийгина ишчи-хизматчилар ошонаси)дан бирида тушлик қилаямкан. Ёнма-ён столдаги икки хўранданнинг суҳбатини яққол эшитиб турибман.

— Балиқ яхши таом-у қимматроқ-да, жўра... Мана, бугун маш олан қуни бир балиқхўрлик қўлайлик деб, ҳар бири 250 граммдан икки порция едик. Ҳар юз грамм 400 сўмдан бўлганда, минг сўм бўлди. Барибир тўймадик. Яна шундан есақ 2 минг, икковимизники — 4 минг сўм бўларкан. Бу пулга бозор нархида гўштининг «до-дасидан 2 килосини беради. Бир рўзгорнинг қора қозони бир ҳафта қайнайди...

— Ҳа-а, қимматга тушаркан, — тасдиқладим-у уни шериги. — Ҳозир бозордаям, дўкондаям хом балиқнинг килоси 1,5-2 минг сўм атрофида. Супермаркетларда-ку янаям баланд...

Ана шу суҳбатни тинглаб туриб, ўзимча тасаввур қилдим: ўтмишни қумсаш эмас-у, илгари тартиб-қоида тарзида қирган бир одат бор эди. Ҳафтанинг ҳар пай-шанбаси балиқ таоми қуни ҳўсболанди. Дўконларда тирик балиқ сотилиб, умумий овқатланш тармоқлари таомномаларида уға(балиқ шўрва), қовурилган балиқ, балиқли тефтел (хатто шашлик!) каби таомлар ўрин олди...

Бундоқ ўйлаб қарасангиз, агар яхши одат, яхши тажриба бўлса унга «ўтмишдан қолган қонда» деб қаралишига ҳоҳат борми, ўзи? Қайтаган, шу баҳонада ҳар ҳафта ёки наҳл қилингандек, ҳеч бўлмаганда

ИЛК ҚАДАМЛАР БўЛДИ-Ю...

Тўғри, қарордан сўнг республикамизда табиий сув ҳавзаларини балиқ овлаш учун бириктириб қўйиш ва улардан фойдаланиш тартибиди жиҳдий ўзгаришларга илк қадамлар қўйилди. Табиий сув ҳавзалари Қорақалпоғистон Республикаси ва вилоятлар ҳокимликлари томонидан балиқ овлаш қорхоналарига танлов асосида камида 10 йил муддатга ижарага берилди бошланди. Балиқчилик қорхоналари томонидан балиқ овлашга қваталар бекор қилинди. Қорхоналар ови миқдорини бекор қилиш биологик ресурслардан, вужудга келган талаблардан ва махсулотларини ҳамда

тармоқ ресурсларини зарур даражада сақлашдан келиб чиққан ҳолда ўзлари белгилашга ўтишди. Чунки, шартноманинг узоқ муддатли бўлиши — ижарачиларга тадбирлар ижросида республика Давлат Табиати муҳофазаси қилиш кўмитасининг иштироки фаолми? Республика Қишлоқ ва сув ҳўжалиги вазирлиги, «Ўздонмаҳсулот» давлат акциядорлик корпорацияси ҳамда бошқа идоралар ҳамкорликда балиқчилик ва балиқ овлаш қорхоналарини озуқа ва бошқа ресурслар билан таъминлашда етарли кўмак берадими?

Ва ниҳоят сўнги савол: тайёрланаётган махсулотларини сотиш бўйича қачана савдоташохобчаларини ривожлантириш учун зарур шарт-шароитлар борми?

Бирок, яна савол туғилади: ўтган қисқа вақт ичиди шунча ишлар амалга оширилди-ю, бозорларда, умумий овқатланш тармоқларида, дўконларда балиқ ва балиқ махсулотлари нархи нега ҳануз қиммат?

ойда бир марта балиқ ва балиқ махсулотлари тановул қилган бўлмасмики? — Балиқ ҳар бир инсон организмнинг сиҳат-саломатлиги учун энг зарур, тансиқ, парҳез таомлардан, етти хазинанинг бири, — деганда бир галли суҳбат чоғида самарқандлик олий тоифали болалар касалликлари вақти Устам НУРУЛЛАЕВ. — Витаминларга бой. Айниқса, ёш болаларга жуда фойдали. Биз, табиётчилар гоҳида бекорга уларга балиқ мойи истеъмол қилиш лозимлигини буюрмаймиз... Қолаверса, балиқ махсулотлари ақлга қувват, кўзга нур эканлиги ҳам табиётда аллақачон исботланган...

Юнус ЗИЁДОВ, журналист: — Дарвоқе, кейинги пайтларда балиқ махсулотлари қамбў бўлиб бораётгани учун нархи чаёндек қачиб олади. Илгари дўконлар ёнидаги ясама «ховуз»чаларда сузиб юривчи тирик балиқлар қани? Бикиндан «Тирик балиқ» деган ёзуви бор у ховузчалар эндиликда «ёдгор»ликка айлиб ётибди... Пойтахтимиз яқинида «Дамачи» деган истиҳослашган балиқчилик ҳўжалиги бўлади. Ҳозир ҳам бор, ўсиш рақамлари дуруст-у, лекин бир вақтлар жуда машхўр эди-да... Янгийўлда балиқ зотларини урчитувчи махсул сус тажриба базаси ҳам бор эди, лекин сўнги пайтларда бирор киши бирор жойда у ҳақда гапирганини эслай олмаيمان. Чунки тармоққа эътибор су-сайиб кетди. Талаб эса бор, эҳтиёж катта, иштаҳа қарнай...

ҚИЁСА ҲУШШАШ ТАСАВВУР

Айтилик, табиий мезонларга қўра бир киши қунига 45-50 грамм атрофида гўшт (қўй-эчки, қорамол, парранда, балиқ гўшлари ва ҳоказо) истеъмол қилиши керак. Буни (икки-уч ёшгача бўлган гўдакларни ҳисобга олмганда), камида 15-17 миллион нафар аҳолига қўтласангиз 1000-1100 тонна атрофида гўшт ҳосил бўлади. Бунча миқдордаги гўшт учун эса тахминан ўша бир қунда ҳар бири ўртача 25-30 килограмдан гўшт қилувчи қўйларнинг ўзидан 30-35 мингтаси ёки ҳар бири ўртача 150 килограмм гўшт бевурич қорамолдан 500-600 таси сўйилиши керак. Бу бир қунлик хомчўт, ҳолос. Энди, ўзининг уни ҳафталик, ойлар ва йилга қўпайтириб қўринг... Эҳ-ҳе... қанчалар катта рақамлар...

Демак, тасаввур қилинг: бир қунлик «балиқхўрлик билан мамлакат бўйича нечача минглаб қорамоллари бошини омон сақлаб қолса бўлар экан. Ҳолбуки, республикамиз чорвачилиги ҳали-ҳануз ўз қаддини қўзда тутилган даражада ростила ололмаётгани ҳеч кимга сир эмас...

ХОТИМА

... Балиқчилик ҳуртида — соҳилда ўтириб, мулоҳаза ва мушоҳада қилган ушбу сатрларни таҳририятга қайтган, албатта бир мақола тарзида ёзишни ниҳат қилиб, ён дафтаримизга қисқа-қисқа битиклаб олдим-у, ўрнимдан турдим.

... Кўп ўтмай баржалар яна мавжлашиб турган сув ичкаригига сузиб кетишди. Уларнинг палубалари, назаримда, сув сатҳи билан яна туташиб борар ва гўё балиқчилар чиндан ҳам илк суҳбатдошим — овул фуқаролари йилнинг раисини (оқсоқоли), ёшулли Абдуҷамил Каримов таърифлаганидек, соҳилдан учиб кетаётган ризқ-рўз қўшларига ўшар эдилар...

Номоз САЪДУЛЛАЕВ, «Ўзбекистон овози» муҳбири

«Газетамизнинг навбатдаги сонларидан бирида балиқчилик тармоғи мутахассислари фикр-мулоҳазалари билан танишасиз.»

Бердиниёз АЛЛАШЕВ олган сурат.

ЎЗХДП МК МАТБУДНИ ХИЗМАТИ ХАБАР ҚИЛАДИ

МУҲИМ ВАЗИФАЛАР МУҲОКАМАСИ

Ўзбекистон ХДП Урганч туман кенгаши раҳбарлигида Чолиш шаҳарчаси бошланғич партия ташкилотиди «Ўзбекистон — умумий ўйимиз» мавзусида «давра суҳбати» ташкил қилинди. Шаҳарчада яшаётган турли миллат вакиллари, қорхона, ташкилот, қувв муассасалари раҳбарлари, маҳалла оқсоқоллари ҳамда партия фаоллари иштирокида ўтган бу тадбирда Меҳр ва муруват йили дастурининг мазмун-моҳияти, мамлакатимиз раҳбари И.А.Каримовнинг 2004 йил 7 февраль куни Вазирлар Маҳкамаси йиғилишида сўзлаган нўздига белгилаган асосий вазифалар тўғрисида сўз борди. Шунингдек, тадбир қатнашчилари ёшлар ўртасида учраётган баъзи муаммолар, жиноятчилик, гўёғанданинг олдини олиш тўғрисида ҳам фикрлашдилар ва бир қатор режаларни келишиб олдилар.

ЎзХДП Юнусобод туман кенгаши ҳудудий табиёт бirlашмасига қарашли 26-пеликнича жамоаси билан биргаликда маънавият ва маърифат тадбирини ўтказди. Йиғилишга тақлиф қилинган Тошкент молия институти профессорси Нормурод Маматов Ўзбекистон Президенти Вазирлар Маҳкамасининг йиғилишида таъкидлаб ўтган қатор вазифалар, уларнинг Ўзбекистон ХДП дастурий мақ-

садларига ҳамоҳазлиги ҳақида сўзлади. Хусусан, мактабларнинг бугунги ҳолати ва уларнинг моддий базасини мустаҳкамлаш ҳақида айтилган фикрларга ба-тафсил тўхталиб ўтди. Шунингдек, туман партия кенгаши котиби Н.Эшметова, поликлинника бош шифокори К.Шокирова ҳам бу борадаги ўз фикр-мулоҳазаларини билдиридилар.

Сергели туман партия кенгаши томонидан ташкил қилинган учрашув ҳам юртбошимизнинг мазкур, «Эришган марраларимизни мустаҳкамлаб, ислохотлар йўлидан изчил бориш — асосий вазифамиз» номли маърузасига бағишланиб, унда кўтарилган масалалар, белгилаб берилган устувор вазифалар муҳокама қилинди. Бу масалаларнинг мазмун-моҳияти, ижтимоий-сиёсий аҳамияти ҳақида УЗМУ журналистика факультети доценти Н.Нафисовро маҳалла оқсоқоллари, қорхона раҳбарлари ҳамда бошланғич партия ташкилотлари котибларига гапириб берди.

Шу йўналишдаги тадбирлар, шунингдек, тумандаги 37, 11-ойлавий шифохоналарда, «Авто РАФ» қорхонасида, туман политехника касб-ҳўнар коллежиди ҳам ўтказилди.

ДАЛИЛ ВА ШАРҲ

Ўтган йили республикамизнинг аҳоли турар-жойларида 12 минг 259 мартаба ёнғин ҳодисаси содир бўлган қайд этилди. Ушбу ёнғинлар натижасида фуқаролар 800 миллион сўмдан ортиқ моддий зарар кўрган.

ИИВ Ёнғин хавфсизлиги Бош бошқармаси бошлиғи, ички ишлар полковниги Абдулла ҚўЛДОШЕВ билан суҳбат мавзуси ёнғинларнинг келиб чиқиш сабаблари ва уларнинг олдини олиш борасидаги вазифалар ҳақида бўлди.

— Йил давомида содир бўлган ёнғинлар таҳлиliga эътибор берсак, шу нарсага амин бўламиз — уларнинг аксарияти аҳоли турар-жойларида содир бўлмоқда ва асосан қимматлигини ҳимоялаш ва табиий ресурслардан оқилона фойдаланишнинг 1999-2005 йилларда мўлжалланган Давлат дастуридан келиб чиққан ҳолда ХДП Қорақалпоғистон республика ташкилотларининг муҳим вазифалари белгиланди. Уларни бажаришда партиядан сайланган депутатлар, партия фаолларини жалб этиш ва жамоат ташкилотлари билан ҳамкорлик қилиш ҳақида келишиб олинди.

Ўзбекистон ХДП Чуст туман ташкилоти «Ташаббус-2004» ҳўрик-танловининг туман босқичини юқори савияда ўтказилишида ўз ҳиссасини қўшди. Тадбирни тайёрлашда қатор бошланғич ва ҳудудий партия ташкилотлари, партия фаоллари иштирок этдилар. Танлов якунида қўпгина йўналишлар бўйича голиб бўлган тадбиркорларга туман партия кенгашининг эсдалик совғалари топширилди.

Далил ва шарҳ

Ўтган йили республикамизнинг аҳоли турар-жойларида 12 минг 259 мартаба ёнғин ҳодисаси содир бўлган қайд этилди. Ушбу ёнғинлар натижасида фуқаролар 800 миллион сўмдан ортиқ моддий зарар кўрган.

ИИВ Ёнғин хавфсизлиги Бош бошқармаси бошлиғи, ички ишлар полковниги Абдулла ҚўЛДОШЕВ билан суҳбат мавзуси ёнғинларнинг келиб чиқиш сабаблари ва уларнинг олдини олиш борасидаги вазифалар ҳақида бўлди.

— Йил давомида содир бўлган ёнғинлар таҳлиliga эътибор берсак, шу нарсага амин бўламиз — уларнинг аксарияти аҳоли турар-жойларида содир бўлмоқда ва асосан қимматлигини ҳимоялаш ва табиий ресурслардан оқилона фойдаланишнинг 1999-2005 йилларда мўлжалланган Давлат дастуридан келиб чиққан ҳолда ХДП Қорақалпоғистон республика ташкилотларининг муҳим вазифалари белгиланди. Уларни бажаришда партиядан сайланган депутатлар, партия фаолларини жалб этиш ва жамоат ташкилотлари билан ҳамкорлик қилиш ҳақида келишиб олинди.

Ўзбекистон ХДП Чуст туман ташкилоти «Ташаббус-2004» ҳўрик-танловининг туман босқичини юқори савияда ўтказилишида ўз ҳиссасини қўшди. Тадбирни тайёрлашда қатор бошланғич ва ҳудудий партия ташкилотлари, партия фаоллари иштирок этдилар. Танлов якунида қўпгина йўналишлар бўйича голиб бўлган тадбиркорларга туман партия кенгашининг эсдалик совғалари топширилди.

иситиш печларидан фойдаланиш ва фойдаланишда ёнғин хавфсизлиги қондаларига риоя қилмаслик; меъёр талабларига жавоб бериладиган электр ускуналаридан ва бошқа иситиш мосламаларидан фойдаланишларидир. Қўқисса, бепарволикдир. Масалан, йил давомида содир бўлган ёнғинлардан 78 фоизи аҳоли турар-жойларида

тага ва ҳалок бўлиш ҳолатлари 117 тага камайишига эришилди.

Ўтган йил давомида амалга оширилган ишлар ўз самарасини бериб, содир бўлган ёнғинлар сони 2002 йилга нисбатан 137 тага, ёнғинларда инсонларнинг тан жароҳати олиш ҳоллари 39 тага, ҳалок бўлиш ҳоллари 7 тага камайди. Бундан ташқари, содир бўлган ёнғинлар ишлаб чиқариш қорхоналарида 11,7 фоизга, оғир, база ва савдо муассасаларида 24,3 фоизга, чорвачилик жабҳаларида

ЛОҚАЙДЛИК

77,3 фоизга, аҳоли турар-жойларида 0,5 фоизга камайди. Ёш болаларнинг олов билан ўйнашларидан содир бўлган ёнғинлар 10,3 фоиз, иситиш печларининг носозлиги ёки улардан фойдаланишда ёнғин хавфсизлиги қондалари бузилишидан содир бўлган ёнғинлар 0,8 фоизга камайди. Шунини таъкидлаб ўтиш керакки, бу ишлар жойлардаги ёнғин назорати ҳодимларининг аҳоли ўртасида ҳамда оммавий-ахборот воситалари орқали олиб бораётган тарғибот-ташвиқот ва тушунтириш ишларининг ҳосиласидир. Тадбирларнинг фойдаси

булапти. Биринчидан, фуқароларимиз ва асосан ўсиб келаётган ёш авлод ёнғин нималарга олиб келиши мумкин, улар қандай сабаблардан содир бўлади ва ёнғинларнинг қандай қилиб олдини олиш борасидаги тушунчаларга ўза бўлишмоқда. Иккинчидан, уй-жойлар, қорхона ва ташкилотларда яна бир қара ёнғинга қарши ҳолат қўздан кечирилиб, ёнғин чиқиш эҳтимоли бўлган камчиликлар бартараф этилади. Учинчидан, етншмаётган ёнғинга қарши ҳўз ва воситалар харид қили-

ниши, бу масалалар бўйича ва-зирликлар томонидан мақсадли маблағлар ажратилишига эришилди.

— Сиз кўпроқ аҳоли яшаш жойлариди ёнғин хавфсизлиги ҳолатлари ҳақида гапирмоқдасиз. Республика-миздаги халқ ҳўжалиги мас-каларининг ёнғинга қарши ҳолати қандай, бундан қўнглингиз тўладими?

— Тўғриси айтаганда, ҳамма қорхона ва ташкилотларда ёнғин хавфсизлиги қораларини қўришга алоҳида эътибор қаратилапти, деб бўлмайди. Буни текширивимиз ҳулосаларидан ҳам қўриш мумкин.

Хукуқий ислоҳот

ФУҚАРОСИ ЭРКИН ЖАМИЯТ

Жамиятимиз ривожининг ҳозирги босқичида либераллаштириш тўғрисида фикр юритганда, мустақилликнинг дастлабки йилларида амалда бўлган жиноят қонунчилигимизнинг аҳамияти тўғрисида қисқача тўхталишга тўғри келади.

Мустақилликнинг дастлабки йилларида қонунларимиз, шу жумладан, Жиноят, Жиноят-процессуал, Маъмурий жавобгарликка доир қонунларимиз умумийроқ эътиборга эришган нормаларга ва миллий қадриятларимизга мос равишда ривожлантирилиб келинмоқда. Биргина жиноят қонунчилигини олиб қарайдиган бўлсак, жуда кўп жиноят деб эътиборга эришган нормалар кодексдан чиқарилиб, улар маъмурий ҳуқуқбузарлик қаторига киритилди, кўп қисми моддалардаги жазо санкциялари эркинлаштирилди. Биргина Ўзбекистон Республикаси Жиноят Кодексида 100 дан ортиқ қўшимча ва ўзгаришлар киритилган бўлиб, шундан 87 таси жиноий жазони либераллаштиришга қаратилди.

Масалан, собиқ Иттифок даврида Жиноят Кодексида белгиланган жазо тизимида ўлим жазоси 33 моддада белгиланган бўлса, мустақиллик йилларида унинг дастлаб 13, сўнгра 8, кейинчалик 4 модда ва нихоят Олий Мажлисининг 2003 йил декабрь сессиясида 2 модда, яъни фақат жавобгарликини оғирлаштирадиган ҳолатларда қасддан одам ўлдириш (97-модданинг 2-қисми) ва терроризм (155-модданинг 3-қисми) санкциясида қолдирилган ҳам қонунларимизнинг эркинлаштирилиб борилаётганлигининг ёрқин далилидир.

Шунингдек, Жиноят Кодексининг 65-66 моддаларида ўз қилмишига чин қўнғилдан пушаймон бўлганлиги муносабати билан тергов ва судда уларни жавобгарликдан озод қилиш белгиланган.

Айниқса, Ўзбекистон Республикаси Жиноят Кодексининг 15-моддасида белгиланган жиноятлар классификациясига киритилган ўзгаришлар, ярашганлиги муносабати билан жиноий жавобгарликдан озод қилишни белгиланган янги 66-1 модданинг Жиноят Кодексида киритилиши шахсининг жиноий жавобгарлик ва жазодан озод қилиш институти амалиётда кенгрок қўллаш учун асос яратиб берди.

Мамлакатимизда суд-ҳуқуқ ислохотларининг ўтказилиши ва жиноий жазони либераллаштиришда Ўзбекистон Республикасининг Конституцияси қоидалари асос бўлиб хизмат қилмоқда. Жумладан, Конституциянинг 19-моддасига мувофиқ фуқароларнинг Конституция ва қонунларда мустақамлаб қўйилган ҳуқуқ ва эркинликларидан суд қорорисиз

маҳрум этишга ёки уларни чекаб қўйишга ҳеч қандай ҳақимас, ҳеч қандай қонунга асосланмаган ҳолда ҳибсга олиниши ёки қамоқда сақланиши мумкин эмас (25-модда); ҳеч қандай қонунга солиниши, зўравонликка, шафқатсиз ёки инсон қадр-қимматини камситувчи бошқа тарздаги таъдиққа дучор этилиши мумкин эмас. Ҳеч қандай қонунга розиликсиз тиббий ёки илмий тажрибалар ўтказилиши мумкин эмас (26-модда).

Назаримизда ҳуқуқни муҳофаза қилиш органлари ходимлари томонидан қонунларга зид мажбурун чоралари қўлланилиши инсон ҳуқуқлари ва эркинликларининг муҳофазасига салбий таъсир кўрсатади. Шу боис, бу масалага ҳам жиддий эътибор қаратилаётганлиги сир эмас. II чакриқ Олий Мажлисининг VI сессиясида сўзлаган нутқида Ислам Каримов таъкидлаганидек «қонунчиликка амал қилиниши устидан назорат ўрнатиши керак бўлган тизимнинг узун турли суистеъмоллик ҳолатлари, порахўрлик каби иллатларнинг мавжудлиги мулақо йўл қўйиб бўлмайдиган ҳолатдир». Ҳақиқатан ҳам, шахс ҳибсга олингандан ўз қўлига ҳуқуқларидан маҳрум бўлади: шахс эркин бўлмай қолади; оиласидан ажралган ҳолда қолади; атрофидagi одамлар кўз ўнгидан оубрўси тўқилади; яшаш учун ишлаш ва пул топиш имкониятидан маҳрум бўлади. Қамоқда сақлаш эса инсонни аламзада (айниқса, айбсиз бўлса) қилиб қўяди, иродасини букади, саломатлигига зиён етказди, инсонга ва унинг оиласига маънавий ва моддий зарар етказди.

Агар қамоққа олиш файриқонуний бўлса, эркинликка, шахсий ҳаётга, пок номига, саломатликка, кўчи юришга бўлган конституциявий ҳуқуқлари бузилишига олиб келади. Кези келганда таъкидлаш жоизки, фуқаронинг асосий, файриқонуний равишда қамоққа олиниши расман аниқланганда ва у озодликка чиқарилганда унинг олдида янги муаммолар — реабилитация (оқлов) ва моддий тоов олиш масаласи қўндаланг бўлади. Ана шундай салбий оқибатлар келиб чиқишининг олдини олиш мақсадида қонунларда белгилаб қўйилган фуқароларнинг ўз ҳуқуқлари билан таништириш мажбурийлиги тўғрисидаги қоидаларга қатъий амал қилиш зарурдир. Бу эса инсон ҳуқуқларининг ҳимоя қилишда қонунчиликни таъминлашга хизмат қилади.

Бугунги кунда ҳуқуқни муҳофаза қилиш органларининг инсон ҳуқуқлари ва эркинликларини кафолатлаш борасидаги ваколатлари ва мажбуриятларини ўз вақтида бажариши қонунчиликнинг муҳим кўрсаткичи-

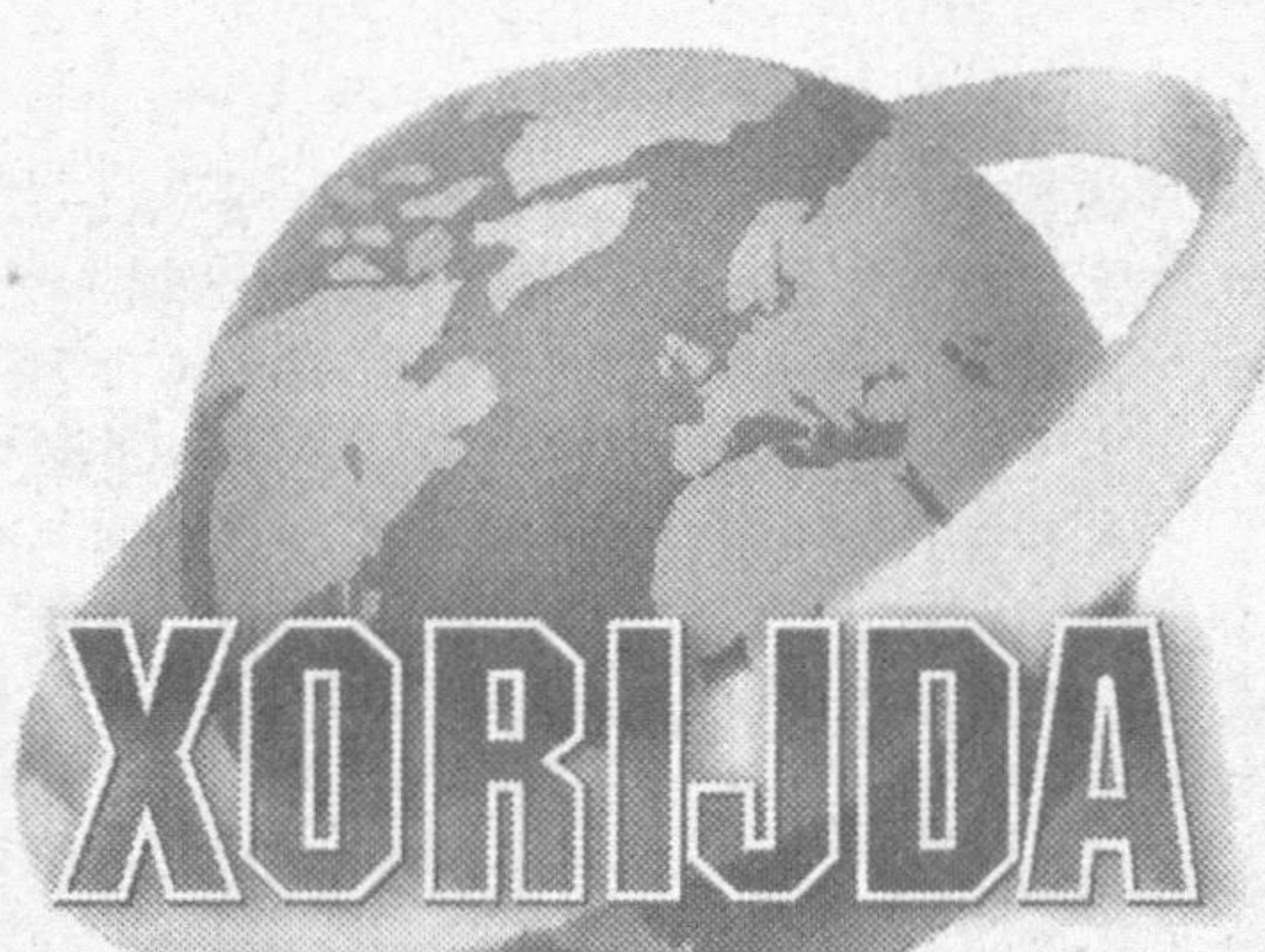
дир. Бу ҳолат демократик давлат учун мантқиқийдир. Чунки ҳуқуқий-демократик давлатда органлар фаолияти мулкдор туралар ҳокимиятига эмас, балки кишилар манфаатларига ва энг аввало, уларнинг оёсийишта ҳаёт кечирishi учун шарт-шароитлар яратишга, кундалик турмушда кишиларни жиноий таъжовулардан ҳимоялашга, жисмоний ва юридик шахсларга кўмаклашишга бўйсундирилган.

Бошқа томондан, ҳуқуқни муҳофаза қилиш органлари томонидан қонунчилик талабларига риоя этилиши ёки риоя этилмагани инсоннинг ўз ҳуқуқ ва эркинликларини амалга оширишга жиддий таъсир кўрсатади. Айнан шу ҳолатда ҳар жиҳатдан аҳолининг ҳуқуқни муҳофаза қилиш органлари билан муносабатлари ва ишонч даражаси шаклланади, ҳуқуқ-тартибот учун мақбул ёки номақбул тенденциялар кечади ва бу маълум оқибатларга олиб келади. Бугунги кунда Ўзбекистонда ҳуқуқни муҳофаза қилиш органлари фаолиятида ҳам қонунчиликни ҳар томонлама таъминлаш ва мустақамлаш бўйича жиддий чора-тадбирлар қўрилмоқда. Жумладан, Олий Мажлисининг сўнгги сессиясида «Қийноқ ҳамда муомала ва жазоланиш қаттиқ шафқатсиз, инсонийликка зид ёки қадр-қимматни камситувчи турларига қарши» Конвенция талабларини бажариш мақсадида республика Жиноят Кодексида Конвенция талаблари асосида 235-1 модда киритилиб қўрилмоқда, терговчи ва бошқа ҳуқуқни муҳофаза қилиш орган ходимлари томонидан қийноқни қўлланган учун жиноий жавобгарлик назарда тутилди.

Мамлакатимизда инсоннинг конституциявий ҳуқуқларини ҳимоя қилиш мақсадида прокурор назорати билан бирга жамоатлик назоратини ҳам қўйиш зарур бўлганлиги долзарб масалалардан биридир. Чунки, амалдаги қонунларга асосланган ҳолда процессуал ҳаракатларни ўтказиш пайтида жамоат вакилларининг қатнашини ташкил қилиш бугунги кунда ўтказилаётган суд-ҳуқуқ ислохотларининг талабларига тўлиқ жавоб беради.

Хулоса қилиб айтиш мумкинки, демократик давлатнинг бош мақсади жиноятни содир этган шахс ва жиноий процессининг бошқа иштирокчиларига нисбатан жавобгарлик ва жазони қўллаш эмас, балки жазонинг муқаррар эканлигини таъминлаш ҳамда уларнинг ҳуқуқ ва эркинликларини ҳимоя қилишдан иборат бўлмоғи керак.

Абдуғафур САТТОРОВ,
юридик фанлари номзоди

УЧ КУНЛИК МОТАМ

Ироқнинг Карбало ва Бағдод шаҳарларида содир этилган террорчилик акти оқибатида ҳаётдан бевақф кўз юмганлар сони 143 кишига етди, дея хабар беради Reuters агентлиги.

АҚШ армияси берган маълумотларга қараганда, нобуд бўлганлар сони Бағдодда 58 кишини, Кербелада 85 кишини ташкил этди. Бригада генерали Марк Киммитнинг айтишича, уч террорчи-камикадзе Бағдодда, бир террорчи Кербелада одамлар орасида ўзини портлатиб юборган.

Ироқнинг Муваққат бошқарув кенгаши сешанбадан эътиборан уч кунлик мотам эълон қилди.

АҚШ МАЖБУРЛАГАН ЭМИШ

Гаитининг собиқ Президенти Жон Бертран Аристид баёнот беришича, уни мамлакатдан чиқиб кетишга АҚШ мажбурлаган эмиш. «Менга айтишдики, мамлакатда қон тўкилишининг олдини олиш учун мен мамлакатни тарк этишим керак экан», деди у CNN телеканалига берган интервьюсида.

АҚШ Конгрессининг икки аъзоси айтишича, Аристид Америка ҳарбийлари томонидан чиқариб юборилганмиш. Бироқ бу хабарларни Оқ уй матбуот котиби Скотт Макклеллан қатъий инкор этди. Унинг сўзларига қараганда, АҚШ ҳукумати собиқ Президент ва унинг оила аъзолари хавфсизлигини таъминлаш учун зарур чораларни қўрган, холос. Шунингдек, Макклеллан Гаити Президентини аэродромга Америка денгиз пилдалари кузатиб борганини ҳақиқатдаги гап-сўзларни ҳам инкор этди. «Президентни аэропортга қўриқчиларнинг қўриқчилари кузатиб борган, бизнинг ҳарбийларимиз эса элчиона хавфсизлигини таъминлаш билан шуғулланган», деди у.

Эслатиб ўтамиз: Гаити Президенти Жон Бертран Аристид истеъфосини талаб қилиб, мамлакатда неча кундан бери кўзголонлар давом этмоқда эди. Ҳатто, муҳолифатчилар мамлакатнинг ўндан ортиқ шаҳрини ишғол этганди.

Яқшанба кўни Аристид истеъфо берди ва мамлакатдан чиқиб кетди. У ҳозир Марказий Африкада. Яқин кунларда Жанубий Африка Республикаси унга сиёсий бошпана беради.

АВСТРАЛИЯДА БҶРОН

Мамлакат шимол-шарқда ёмғир аралаш бўрон давом этмоқда. Шамолнинг тезлиги вақти-вақти билан соати-га 200 километрга етмоқда. Натijaда дарахлар илдизи билан кўприлиб, турли кўнглисизликларни келтириб чиқармоқда, уй томлари ҳам учиб тушмоқда. Кўпгина кўчалар ҳозир сувга фарқ бўлган. Мақтаблар, давлат муассасалари ёпилди. Маҳаллий маъмурият одамларни уйдан ташқарига чиқмасликка чакирмоқда.

Метеорологларнинг таъкидлашларича, «Монти» дея аталган бу бўрон яна бир неча кун давом этиши мумкин экан.

АФҶОНИСТОН УЧУН ГРАНТ

Япония ҳукумати Афғонистонни қайта тиклаш ишларига 9,25 миллион доллар миқдорда маблағ ажратишга қарор қилди. Мамлакат ташқи ишлар вазирини Ироқко Кавагучининг таъкидлашича, маблағнинг 5,14 миллион доллари БМТнинг Ривожланиш дастури бўйича, 4,11 миллион доллари эса БМТнинг қочқарлар иши бўйича Олий комиссарлиги томонидан сарфланади, дейилади Kyodo агентлиги ахборотида.

КУРДЛАР ИМЗО ЙИҶДИЛАР

Курдистон мустақиллигини талаб қилиб чиқётган курд фаоллари, бу борада референдум ўтказиш учун 1,7 миллионга имзо йиғдилар, дейилади BBC News ахборотида.

Улар референдум ўтказиш талабномасини Ироқнинг ҳозирги расмий ҳукумати ва уни назорат қилиб турган АҚШ маъмуриятига топширдилар. Курдистон мустақил давлат, дея эълон қилинган ёки Ироқнинг федерал таркиби бўлиб қолсинми, деган саволларни референдумда ўртага ташлаш таклиф этилмоқда.

минотининг йўқлиги муаммодир. Жойлардаги махсус автоуловларимиз ёнгина қарши тўрт тонна сувени ишлаб чиқариб, бир неча чакирим наридаги сув манбаасига бориши керак. Жойлардаги ёнгина қарши ховуларнинг сув билан таъминланганлиги ва сув олчилар, яъни гидрантларнинг «Сувқова», «Сувоз» ташкилотлари томонидан таъминланганлиги ва назорат қилини олиб борилаётганлиги ҳамда гидрантлардаги сув босими талаб даражада бўлмалиги ҳам катта муаммолар туғдиримоқда.

Ёнгина хавфсизлиги хизматининг моддий-техника базасини мустақамлаш ва янгилаш мақсадида «УзОтайл» юк автомобили шассисидан Италия — Германиянинг «Iveco — Magirus» қўшма корхонаси томонидан ўт ўчириш автомобилнинг намуна нусхаси тайёрланиб, Тошкент шаҳар ИИББ Ёнгина хавфсизлиги бошқармасининг 18-сон ҳарбийлаштирилган ёнгина хавфсизлиги қисмида муваффақиятли синовдан ўтказилди. Бундан ташқари, Украинанинг «Титал» компанияси томонидан «УЗО-тайл» қўшма корхонасининг юк автомобили шассисидан ишлаб чиқарилган ўт ўчириш автоцистернаси ҳам Тошкент шаҳрига олиб келиниб, синовдан ўтказилмоқда.

Макроиктисодиёт ва статистика вазирлигининг 2001 йил 5 декабрдаги кўрсатмасига асосан Қорақалпоғистон Республикаси, вилоятлар ва Тош-

кент шаҳар ҳокимликлари томонидан 2002-2005 йиллар мобайнида 36 та ёнгина хавфсизлиги қисмлари учун янги бинолар қуриш дастури талабларини бажариш мақсадида Самарқанд вилояти Урғут шаҳрида ёнгина хавфсизлиги қисми учун бино харид қилинди. Тойлоқ туманида 3 та ўт ўчириш автомобиллига мўлжалланган истардим: ёнгина қарши кураш ва унинг олдини олиш фақат ёнгина хавфсизлиги хизмати ходимларининг иши эмаслигини ҳар бир фуқаро қалбдан ҳис қилиши керак, деб ўйлайман. Негаки, ёнгиндан аҳолининг ўзи кўпроқ азият чекади. Демак, унинг олдини олиш учун, аввало, уларнинг ўзлари манфаатдор бўлишлари керак.

Сўхбатдош: **Нуробобо ШАКАРОВ**

Текширувлар жараёнида ўтган йил ёнгина хавфсизлиги қоидаларини бузётган, Ёнгина назорати хизматларининг кўрсатмаларини бажармаётган 106 миң 692 нафар раҳбар, жавобгар шахс ва фуқаро 218 млн. 265 миң сўм миқдорда маъмурий жавобгарликка тортидилар. Бундан ташқари, зудлик билан бартараф этилмаслиги ёнгина содир бўлишига олиб келиши мумкин бўлган ҳолатлар учун 38 миң 423 та корхона, бино ва ишшоотларнинг иш фаолияти вақтинчалик тўхтатилди ҳамда 189 миң 799 та

ли масканларда 44 та ёнгина содир бўлган, 2 нафар фуқаро ҳаётдан кўз юмган ва 1 нафари қуйи-тан жароҳати олган. Соғлиқни сақлаш вазирлиги масканлардаги 33 та ёнгиндан 1 нафар фуқаро қуйиш тан жароҳати олди ва 3 миллион сўмдан ортиқ моддий зарар етказилди.

Бир нарсани алоҳида таъкидлашни истардим, ёнгина назорати ходимлари томонидан масканлар текширилиб, улардаги камчиликларни бартараф этиш мақсадида ёзма кўрсатмалар тақдим этилса ҳам баъзи ташкилот раҳ-

барлари бу ҳужжатларда қайд этилган камчиликларни бартараф этмай, унга белгисизлик билан қарайдилар. Жумладан, «Электромобилсанот» ИЧБда 1990 йилдан бери ёзма кўрсатмалардаги ёнгина қарши камчиликлар бажарилмай келинмоқда. Худди шундай ҳолат «Навой азот» ИЧБда, «Каштекс» ОХЖ, Тошкент ИЭСда, Тошкент Метрополитенида ҳам мавжуд. Ушбу текширишлар давомида ёнгина хавфсизлигини таъминлаш борасидаги мавжуд муаммо, камчиликлар бўйича ҳамда амалга оширилиши лозим бўлган чора-тадбирлар ҳақида Вазирлар Маҳкамасига, вилоят, шаҳар, туман ҳокимлик-

кейин «етиб» келиш ҳолларини кузатганман.

— Асосий муаммо, бу моддий-техника базамизнинг доираси торлиги, ёнгиналарга теъкидла етиб бориб қилинган махсус ўт ўчириш автоуловларининг эскириб бориши, шунингдек, ўт ўчиручиларимизнинг хавфсизлигини таъминлаш учун уларни махсус кийим-бош, нафас олиш аппаратлари ва алоқа воситалари билан таъминлаш билан боғлиқ, Шунингдек, янги ёнгина хавфсизлиги қисмларининг қурилиш ишлари учун етарли маблағ ажратилиши қийин кечмоқда.

Кўпгина шаҳар ва қишлоқларимизда ёнгинага қарши сув таъ-

ЁНГИНДАН ЁМОН

электр ускуна, мослама ва агрегатлардан фойдаланиш таъқиқланди.

Ўтган йилнинг таҳлилига эътибор қаратадиган бўлсак, қишлоқ ва сув хўжалиги вазирлигига қарашли масканларда 511 маротаба ёнгина содир бўлиб, келтирилган моддий зарар миқдори 15 миллион сўмдан ошган. Бу ёнгиналарда 3 нафар фуқаро қуйиш тан жароҳати олган бўлса, 7 нафари бевақф ҳаётдан кўз юмди. «Ўзбекэнерго» ДАКга қарашли корхоналарда 251 та ёнгина бўлиб, 2 нафар фуқаро қуйиш-тан жароҳати олган ва 400 миң сўмга яқин моддий зарар келтирилган. Халқ таълими вазирлигига қараш-

ли масканларда 44 та ёнгина содир бўлган, 2 нафар фуқаро ҳаётдан кўз юмган ва 1 нафари қуйиш-тан жароҳати олган. Соғлиқни сақлаш вазирлиги масканлардаги 33 та ёнгиндан 1 нафар фуқаро қуйиш тан жароҳати олди ва 3 миллион сўмдан ортиқ моддий зарар етказилди.

Бир нарсани алоҳида таъкидлашни истардим, ёнгина назорати ходимлари томонидан масканлар текширилиб, улардаги камчиликларни бартараф этиш мақсадида ёзма кўрсатмалар тақдим этилса ҳам баъзи ташкилот раҳ-

ДИҚҚАТ, АУКЦИОН!

Тошкент шаҳар муниципал биржа маркази аукцион савдоларига таклиф этади.

Савдолар 2004 йил 6,9,13,16 апрель кунлари соат 11-00 да Давлат мулки кўмитасининг Тошкент шаҳар бошқармаси биносининг 4-қавати мажлислар залида ўтказилади.

Аукцион савдоларига, Яқкасарой тумани, Тадбиркор кўчаси, 79-уй, туман суд ижроичилари бўлинмаси томонидан тақдим этилган қуйидаги объектлар қўйилади:

Тошкент шаҳар, Яқкасарой тумани, Беларик кўчаси, 1а-уйнинг 16-хонадони, бошланғич баҳоси — 47 512 023 сўм;

Тошкент шаҳар, Яқкасарой тумани, Тадбиркор кўчаси, 79-уй, бошланғич баҳоси — 5 277 274 сўм.

Савдоларда иштирок этишни хоҳловчи талабгорлар объект бошланғич баҳосининг 10 фоизи миқдорда гаров пули тўлашлари шарт. Аризалар қабул қилиш савдолар бошланишига бир соат қолганда тўхтатилади.

Биржа манзили: Тошкент шаҳри, Миробод тумани, Мовароуннаҳр кўчаси, 16а-уй, 402-хона. Лицензия № 000005, ҳисоб серияси DB 001.

Телефон: 133-25-51, факс: 133-20-74. Сайт: WWW.tshmbm.uz; Эл.почта: Birja@mail.tps.uz va info@tshmbm.uz

ДИҚҚАТ, АУКЦИОН!

Тошкент шаҳар муниципал биржа маркази

2004 йил 5,9,12,16,19,23,26,30 март кунлари соат 11-00 да Давлат мулки кўмитасининг Тошкент шаҳар бошқармаси биносининг 4-қавати мажлислар залида ўтказилади.

Ким оиди савдоларига Тошкент шаҳар, Сирғали тумани, Лойхўбадаги Г-64,0м ва Г-38,0м кўчаларида жойлашган майдони 0,04 гектардан иборат 10 та ер участкаси, ҳар бирининг бошланғич нархи — 512 000 сўм.

Ер участкалари бўйича аризалар қабул қилиш савдо кунидан 3 кун олдин тўхтатилади. Савдоларда иштирок этишни хоҳловчи талабгорлар ер участкаси бошланғич баҳосининг 10 фоизи миқдорда гаров пули тўлашлари шарт.

Биржа манзили: Тошкент шаҳри, Миробод тумани, Мовароуннаҳр кўчаси, 16а-уй, 402-хона. Лицензия № 000005, ҳисоб серияси DB 001.

Телефон: 133-25-51, факс: 133-20-74. Сайт: WWW.tshmbm.uz; Эл.почта: Birja@mail.tps.uz va info@tshmbm.uz

ОТКРЫТОЕ АКЦИОНЕРНОЕ ОБЩЕСТВО «КУРИЛИШТРАНС»

ПРОВОДИТ ОБЩЕЕ СОБРАНИЕ АКЦИОНЕРОВ

2 апреля 2004 г. в 7.00 по адресу: г.Ташкент, ул. Дружбы Народов, 57.

ПОВЕСТКА:

- Утверждение годового отчета, бухгалтерского баланса, счета прибылей и убытков.
- Распределение прибыли.
- Перевыборы наблюдательного совета.
- Перевыборы ревизионной комиссии.
- Перевыборы правления

БАЛАНС НА 1 ЯНВАРЯ 2004 ГОДА

Активы	Тыс. сум	Пассивы	Тыс. сум
Текущие активы	191598	Обязательства	85644
Денежные средства и краткосрочные вложения	7255	Займы и кредит	27516
Расчеты с дебиторами	176902	Кредиторская задолженность	58128
Товарно-материальные запасы и прочие активы	7170	Собственный капитал	142676
Расходы будущих периодов	271	Уставный капитал	48946
Внеоборотные активы	36722	Резервный капитал	54711
Основные средства и нематериальные активы	33729	Нераспределенная прибыль	26011
Нематериальный активы	626	Целевое финансирование и поступления	13008
Прочие активы	2367	Баланс	228320
Баланс	228320		

Заключение аудиторской фирмы акционером ОАО «Курилиштранс»
Валюта баланса 228320 тыс.сум. — подтверждено
Бух.учет ведется с соблюдением требований положения о бух.учете Республики Узбекистан. Аудит проведен 25 февраля 2004 года Фирма «ORIENTAL-AUDIT»
Наблюдательный совет ОАО «Курилиштранс»
Сообщение о существенном факте по ОАО «Курилиштранс»
Порядковый № сообщения — 07
Наступление даты закрытия реестра.
Дата принятия эмитентом решения по дате, на которую составляется список владельцев ценных бумаг — 2.03.04г.
Дата на которую составляется список владельцев ценных бумаг — 3.03.04г.

2004 йил — Меҳр ва мурувват йили

Жиззах шахрининг Кимёгар маҳалласида вилоят халқ таълими бошқармасига қарашли 29-Меҳрибонлик уйи бор. Бу даргоҳда бугун 85 нафар бола тарбияланяпти. Айримларининг ота-онаси йўқ, баъзиларининг ё отаси, ё онаси ташлаб кетган. Ота-онаси йўқларни ку тушунса бўлади: боқувчисини йўқотган. Аммо ота, онаси бўлганларга нима дейсиз? Нега энди тўрт мучаси соғ, оила боқишга қодир ота-оналарнинг фарзандлари Меҳрибонлик уйида?

Тўри, бу масканда болаларнинг ҳеч нарсасдан зорикмасдан яшашлари, ўқиб-ўрганашлари учун ҳамма шарт-шароит бор. Ёзда салқин, қишда иссиқ, керакли жиҳозлару, турфа гуллар билан безатилган шина ва озода ётоқхоналар, турли тадбирлар, машғулотлар ўтказиладиган кенг ва ёруғ ёрдамчи хоналар, ҳавас қилса аригулик кутубхона, ошхона, спорт майдончаси болалар ихтиёрида. Ширинсўз, меҳрибон, малакали тарбиячилар ҳар битта бола атрофида парвона. Бир сўз билан айтганда, саксон беш болага етмиш уч киши кўз-қулук.

МЕҲРИБОНЛИК УЙИНИНГ БОЛАСИ

ЁНИНГИЗДА ЛОАҚАЛ БИТТАГИНА ЕТИМ БОЛА, БОҚУВЧИСИНИ ЙЎҚОТГАН НОРАСИДАНИ КЎРИБ ТУРИБ, ХОТИРЖАМ ЯШАБ БЎЛАДИМИ?

Бўлганларга ғамхўрлик кўрсатиш, бошини силлаш, дили яримларга юпанч ва тиргак бўлиш, уларга меҳр улаштиш, мурувват кўрсатишдек эзгу амалларни ҳар қанча улуғласа арзийди. Шу ўринда меҳрибонлик ва саховатпешаликни умр мазмунига айлантирган унлаб юртдошларимизнинг номларини айтиб ўтишни истардим. Бироқ, улар мендан хафа бўлишади. Чунки, ҳар гал яхшилик қилиб, мурувват кўрсатганларидан «буни ҳеч кимга айтиб юрманг, бошқалар билмасин, акс ҳолда миннат қилган, мактанни бўлиб қолади» дейишади. Шунинг учун бунга, энди, маъзур тутасиз.

Ховлида уйин билан машғул болакайлари кузатаман. Кийимлари озода, ўзларига ярашиб турибди. Дабдурстан уларни ҳеч ким етим, боқувчисиз қолган, деб уйламайди. Уй-хаёлларга банди бўлиб турганимда 11-12 ёшлар чамасидаги қизалоқ салом берди. — Исминг нима? — сўрайман ундан. — Соҳиба.

— Нечанчи синфда ўқийсан? — 5-синфда ўқийман, — бурро-бурро жавоб қилади у. — Баҳоларинг қандай? — Фақат «4» ва «5». — Ота-онанг борми? — Бор. Улар Зомин туманида яшади. Таътил пайтлари сўқмоқларига ўзини урган онангичи? Нахотки, улар сени, шундай бегубор, ёқимтой, гўзал фарзандини, дилбандини, юракларининг бир парчасини соғинмасалар, кўргилари, бағирларига босгилари келмаса? Бундайларни фарзанд увели

холи-жонига қўйишмайди. Дарвоқе, Меҳрибонлик уйида болалар ўн етти ёшгача бўлишади. Сўнг баъзилари уларига, қолганлари эса қизиқилари ва қобилиятларига қараб ўқишга юборилади. Уларнинг кейинги ҳаёти даврида ҳам ҳол-аҳволдан хабардор бўлиб туриш одатта айланган.

— Юртбошимиз томонидан 2004 йилнинг Меҳр ва мурувват йили деб эълон қилиниши айна мудоа бўлди, — дейди тарбиячи Нарғиза Мамараҳимова. — Аслидақу, бу хислатлар халқимизнинг қон-қонига сингиб кетган. Шундай бўлсада, аждодларимиздан бизга мерос бўлиб келмаётган бундай қадриятларимизни эъзозлаш, ўсиб келаётган ёш авлод оғига синдиришимиз керак. Бу нарса бугун айниқса муҳим.

... Меҳрибонлик уйининг боласи. Балки, у сизу бизга беғонадир. Лекин у кимнингдир фарзанди, жигаргўшаси, бировнинг қариндоши, маҳалладоши. Қолаверса, у ҳаммамизга ватандош. Шундай бўлган, унинг ҳаётига, тақдирига бефарқ бўлишга ҳаққимиз борми? Тўри, бугун у ҳеч нарсага зор эмас. Аммо, ёнгинангизда лоақал биттагина етим бола, боқувчисидан маҳрум бўлган нарисида бор экан, демак, ҳали меҳрга ташна қалб, мурувват истовчи кўнгил ҳам бўлади. Ҳар қандай меҳрининг, ҳар қайси мурувватнинг эса баҳоси йўқ. Зеро, шоир айтмоқчи «Дунёни, ҳаётни фақат бир туйғу — меҳр-мурувват туйғуси беэзаб турибди, ер юзидоғи барча гўзалликлар ҳам аслида шу туйғудандир».

Иброҳим ЖОНУЗОҚОВ, «Ўзбекистон овози» мухбири

да пойлаб, кишининг оёғи тағида ўралашиб юради-ю, аммо беҳудага офтобга чиқмайди. Мушукнинг шу одати мисолга олиб айтилган мазкур мақолани мажозий маънода бирор арзиманган хизмати учун ҳам бировдан бир нима тама қилувчи одамга нисбатан киноя тарзида қўлайдилар. Баъзи ҳолларда шундай тамағир одамнинг ўзи ҳам хизмати эвазига бир нима берилиши лозимлигини билдирмоқ ниятида мазкур мақолани айтиб, мақсадини очикдан-очик тушунтирмоқчи бўлади.

— Катта бўлсанг, ким бўлмоқчисан? — Шифокор бўламан... Шу пайт сал нарида уйнаб юрган ёқимтойгина қизалоқ диққатини тортиди. — Азизани ҳаммамиз яхши кўрамыз, — дейди кутубхоначи Мавлуда Содиқова. — Яқинда беш ёшга тўлди. Дадаси бошқага уйланиб кетган. Аяси бор. Лекин ойда-йилда бир келади. Қизчанинг тийран, лекин ўйчан нигоҳини ҳис қиламан. — Аямни танийсизми, амаки? — беҳосдан сўрайди у. — Танийман, қизим, танийман, эрта-индин сени кўришга келади, — дейман беихтиёр. — Унинг мўнчоқдай кўзлари севинчдан порлаб кетади. — Аяжонимни соғиндим, жуда-жуда соғиндим...

Эҳ, беғуноҳ қизалоқ, митти фариштал! Сени ташлаб, бошқа бир аёлнинг этагини тутиб кетган отангни ким деб атасам экан? Сендай қизчаси бўлсаю, турмуш синовларига бардош беролмасдан ҳаётнинг енгил

— Бизга асосан вилоят халқ таълими бошқармаси йўлланмаси билан ота-онасиз, боқувчисини йўқотган болалар юборилади, — дейди директор Раъно Юсупова. — Уларнинг қўнғиллари ўқимаслиги, бахтли болалик нашидасидан баҳраманд бўлишлари учун бар-

Футбол

СТАДИОНДА УЧРАШГУНЧА...

Бугун футбол бўйича Ўзбекистон XIII миллий чемпионати баҳслари бошланади

Бу йил юртимизга катта футбол нафаси ҳар йилгидан анча эрта кириб келди. Қиш охириламасдан етакчи клубларимиз «Нефчи» (Фарғона) ҳамда «Пахтакор» (Тошкент) футболчилари кўпмаишда иккинчи мартаба ўтказилаётган Осиё чемпионлари лигаси баҳсларига киришди. Ўзбекистон миллий терма жамоаси эса 2006 йили Германияда бўладиган жаҳон чемпионати дастлабки саралаш учрашувини ўтказишга улгурди. Терма жамоа ва клубларимизнинг халқроқ уйинларда муваффақиятли иштирокини таъминлашга хизмат қиладиган XIII миллий чемпионатимиз баҳслари эса бугун бошланади.

Футболчилар ўйинда

Олий лига жамоалари янги мавсумга гўхта ҳозирлик қўришди. Навбатдаги чемпионат совриндорлари қаторига киришни кўзлаётган «Навбахор», «Насаф», «Кизилқум», «Сўғдиёна», «Локомотив» жамоалари ўз таркибларини иқтидорли футболчилар билан кучайтиришга ҳаракат қилди. Шунингдек, мавсум оралиғида ўқув машғулоти йиғинларини маромига етказишди.

Мамлакат чемпиони — «Пахтакор» жамоаси камидан ўтган йилги натижани такрорлашни ўз олдига мақсад қилиб қўйган. — Барча эътиборни қириқли ва ҳужумкор ўйин намойиш этишга қаратганмиз, — дейди «Пахтакор» клуби бошлиғи Самвел Бабаев. — Стадионга келган мухлисаримизнинг уйга хурсанд қайтишларини биз ҳам жуда истаймиз. Уларнинг чин дилдан ишқибозлик қилишлари учун эса янги мавсум олдидан клубимиз хайрли ишга қўл урди. Клуб маъмурияти Россиянинг «Мир футбол» фирмаси билан ҳамкорликда мухлислар учун «Пахтакор» жамоаси рамзи акс эттирилган карнайлар, калит илғичлар (брикол), шарфлар, футболчиларимиз исми-шарифи, рақами ёзилган либосларни чиқарди. Энди «Пахтакор» ишқибозлари мамлакатимизда биринчи бўлиб ўз жамоаси либосида уйинларни томоша қилиш ва қўллаб-қувватлаш ижтимоийга эга бўлишади.

Янги мавсумнинг фарқи жиҳати, бу йилги чемпионат олий лига жамоалари сони аввалгиларига нисбатан кичикка қисқарди. ЎзФФА ўтган йилги аъзолик бадалларидан қарз бўлиб қолганлиги туфайли «Дустлик» (Тошкент вилояти) ва «Кўк-1912» (Кўк) жамоалари мусобақадан четлатилди. Илк бор Ўзбекистон XIII миллий чемпионатида ўн тўрт жамоа чемпионлик учун тўп сурадиган бўлди. Қўрага қўра, бугун бошланадиган дастлабки турда қўйдаги жамоалар ўзаро баҳс юритадилар:

«Насаф» (Қарши) — «Машғал» (Муборак) «Навбахор» (Наманган) — «Металлург» (Бекобод) «Кизилқум» (Зарафшон) — «Сурхон» (Термиз) «Сўғдиёна» (Жиззах) — «Андижон» (Андижон) «Бухоро» (Бухоро) — «Нефчи» (Фарғона) «Трактор» (Тошкент) — «Пахтакор» (Тошкент) Шунингдек, «Самарқанд-Д» — «Локомотив» (Тошкент) жамоалари учрашуви ҳам қўрага мувофиқ бугун Самарқандда ўтиши лозим эди. Бироқ, «Динамо» стадионидоғи таъмирлаш ишлари тугамаганлиги боис, учрашув Тошкентга қўйрилди. Бу жамоалар ўйини эртага «Жар» спорт мажмуида ўтказилади.

Демак, стадионда учрашгунча! Эркин ХОЛБОБО

BOSH MUHARRIR: Safar OSTONOV

TAHRIR HAY'ATI:

- Abdulla ORIPOV Asliddin RUSTAMOV Azimjon AYUPOV Aziz NOSIROV Ashur QODIROV Bobir ALIMOV Habib SA'DULLA Norbobo SHAKAROV (Bosh muharrir o'rinbosari) birinchi o'rinbosari) Alimqul SULTONOV (Bosh muharrir o'rinbosari) Andrey ORLOV (Bosh muharrir o'rinbosari «Golos Uzbekistan») Nohom SA'DULLAYEV Rohima HAKIMOVA Qal'ibergenov TO'PIRBEGENOV Abdug'ani MAMASODIQOV (Mas'ul kotib)

MUASSIS: O'ZBEKISTON XALQ DEMOKRATIK PARTIYASI MARKAZIY KENGASHI

BO' LIMLAR:

- Siyosat, partiya va xalqaro hayot 133-44-55 Ma'naviyat va ma'rifati 133-69-45 Ijtimoiy hayot va iqtisodiyot 133-20-36 Parlament va huquq 136-57-20 Axborot, sport va harbiy vatanparvarlik 133-21-43 Xatlar va ommaviy ishlar 133-12-56 (Tel. Faks) Kotibiyat 133-72-83 Reklama va e'lonlar 133-38-55, 133-47-80, 133-06-83 (Tel. Faks)

VILOYAT MUXBIRLARI:

- Andijonda — 25-32-70 Buxoroda — 222-10-92 Gulistonda — 25-03-80 Jizzaxda — 5-49-85 Navoiyda — 3-39-20 Namanganda — 6-43-43 Nukusda — 222-70-15 Samarqandda — 35-20-54 Urganchda — 226-51-35 Farg'onada — 26-43-62 Termizda — 3-79-98

MANZILIMIZ:

700000, TOSHKENT, MATBUOTCHILAR KO'CHASI, 32-UY.

Naybatchi: Erkin XOLBOBOYEV

Gazeta «O'zbekiston ovozi» ning kompyuter markazida terildi va sahifalandi. Sahifalovchi-dasturchi: Ikromjon ISMOILOV

«Sharh» nashriyot-matbaa aksiyadorlik kompaniyasi boshmaxonasida chop etildi. Korxonaning manzili: Buyuk Taron ko'chasi, 41-uy.

Gazeta «O'zbekiston Matbuot va axborot agentligida 008-raqam bilan ro'yxatga olingan. Gazeta ofset usulida, A-2 formatida bosildi. Hajmi 2 bosma taboq.

«O'zbekiston ovozi» materiallarini ko'chirib boshish faqat tahririyat ruxsati bilan amalga oshiriladi. G — 365

13069 nusxada bosildi t — Tixjorat materiali Topshirish vaqti — 21.00, Topshirildi — 23.30, 2 3 4 5 6 SOTUVBA ERKIN NARXDA

Хикматли сўзлар маъноси

Молдан ажрадинг — жондан ажрадинг

«Мол кетса, эс кетади». Кишининг тирикчилигига яраб турган мол-ҳоли, буюми йўқолса, ўғирланса ё

нубуд бўлса, эгаси нима қиларини билмай, боши гангиб, кайфияти бузилиб, хомуш бўлиб, зсанкираб, эси кетиб қолади. Мазкур мақолларда шу ҳол ифода этилган.

Мушук ҳам бекорга оғтобга чиқмайди

Уй мушуги одатда қорни тўқ бўлса, оғтобга чиқиб яланиб ётади. Қорни оч бўлса, унинг у ер-бу еридан овқат излаб, ҳар тешикнинг олди-

да пойлаб, кишининг оёғи тағида ўралашиб юради-ю, аммо беҳудага офтобга чиқмайди. Мушукнинг шу одати мисолга олиб айтилган мазкур мақолани мажозий маънода бирор арзиманган хизмати учун ҳам бировдан бир нима тама қилувчи одамга нисбатан киноя тарзида қўлайдилар. Баъзи ҳолларда шундай тамағир одамнинг ўзи ҳам хизмати эвазига бир нима берилиши лозимлигини билдирмоқ ниятида мазкур мақолани айтиб, мақсадини очикдан-очик тушунтирмоқчи бўлади.

МУҲТАРАМ ЮРТДОШЛАР ВА ЎЗБЕКИСТОН МЕҲМОНЛАРИ! Шу йилнинг 23 январидан бошлаб

ТОШКЕНТ — САМАРҚАНД — ТОШКЕНТ

йўналиши бўйлаб ҳаракатланадиган 6 вагондан иборат тезюрар, барча қулайликларга эга бўлган йўловчи поезда қатновий йўлга қўйилди.

Сафар давомида сизга қиймати чипта баҳосига кирган нонушта ёки кечки овқат таклиф қилинади. Қисқа муддатли сафар давомида керак бўлган барча сервис хизматлари кўрсатилади. Хоҳишингизга қўра, қўшимча тўловга ёдгорликлар тўплами, совғалар харид қилишингиз, видеофильмлар ва мусиқали клипларга буюртмалар беришингиз мумкин.

Поезд Тошкентдан эрта тонгда, Самарқанддан эса кечкурун йўлга чиқади ва сизда кун давомида Самарқанднинг диққатга сазовор жойларини томоша қилиш имкони бўлади.

Йўловчи поезда катта тезлик билан ҳаракатланиб (автомобиль транспортдан тез) сизларни Самарқандга етказиб, Тошкентга қайтиб олиб келади. Ҳар бир вагон купелари алоҳида бўлиб, уларда 6 тадан юмшоқ ўриндиқли креслолар ўрнатилган.

Сафар давомида сизга оилангиз ва дўстларингиз билан вақтингизни чоғ ўтказишга имкон яратилади. Купе деразасидан Ўзбекистон табияти ва унинг диққатга сазовор жойларини томоша қилишингиз мумкин.

Поезд ҳартаининг жума, шанба ва якшанба кўнари қатнайди.

Table with 4 columns: Pоезд №, Маълумот, Бошланғич манзилдан жўнаб кетиш вақти, Белгиланган манзилга етиб бориш вақти. Rows for 1. Тошкент — Самарқанд and 2. Самарқанд — Тошкент.

Маълумотлар хизмати: 005, 199-72-15. Вокзал бўйича навбатчи: 199-72-16. Маъмур: 199-76-27.

САФАРИНГИЗ МАРОҚЛИ ЎТСИН!

«ЎЗБЕКИСТОН ТЕМИР ЙЎЛЛАРИ» ДАТК «ЎЗТЕМИРЙЎЛЙЎЛОВЧИ» ОАЖ

«ЭСКИ ЖУВА ДЕҲҚОН БОЗОРИ» ОАЖ АКЦИЯДОРЛАРИ ДИҚҚАТИГА!

«Эски жува деҳқон бозори» ОАЖ 2004 йил 11 март кун соат 11.00да ўтказиладиган акциядорларнинг навбатдаги умумий йиллик мажлис кун тартибига қўшимча тарзда қуйида-

ги масала киритилганлигини маълум қилади: 1. Жамият Кузатув кенгаши таркибига ўзгартириш киритиш. Жамият Кузатув Кенгаши

Информация о проведении отчётного общего собрания акционеров ОАО «Toshkent guruch»

- 6 апреля 2004 года в Актовом зале ОАО «Toshkent guruch» в 14.00 состоится Отчётное общее собрание акционеров ОАО «Toshkent guruch». Реестр закрыт на 1 марта 2004 г. Повестка дня: 1. Отчёт Наблюдательного совета по итогам работы за 2003 г. 2. Годовой отчёт о финансово-хозяйственной деятельности общества за 2003 г. 3. Отчёт Ревизионной комиссии по проверке финансово-хозяйственной деятельности общества за 2003 г. 4. Утверждение годового бухгалтерского баланса и счёта прибылей за 2003 год. 5. Утверждение годового бизнес-плана на 2004 финансовый год. 6. Утверждение аудиторской организации на 2004 финансовый год и предельного размера ее услуг. 7. Утверждение распределения прибыли и выплаты дивидендов по итогам 2003 г. 8. Внесение изменений и дополнений в Устав общества. 9. Внесение изменений и дополнений в Положение об обществе. 10. Перепрофилрование части рисосцепа, монтаж мельницы мощностью 130 тн/сутки и приобретение мельничного оборудования стоимостью 495 млн. сум., выставление в залог имущества общества. 11. Выборы членов Наблюдательного совета общества. 12. Выборы членов Ревизионной комиссии общества.

Table: Бухгалтерский баланс. Columns: Актив баланса, Пассив баланса. Rows: Долгосрочные активы, Текущие активы, Всего по активу баланса, Источники собственных средств, Обязательства, Всего по пассиву баланса.

Table: Отчёт о финансовых результатах. Columns: Выручка от реализации, Финансовый результат до налогообложения, Налог на прибыль и прочие отчисления, Чистая прибыль.

Акционеры могут ознакомиться с информацией по подготовке к проведению собрания в наблюдательном совете ОАО «Toshkent guruch» по адресу: г. Ташкент, ул. М.Арафа, 106. Регистрация акционеров и их представителей производится с 12.00 согласно удостоверениям личности (при себе иметь паспорт). Наблюдательный совет ОАО «Toshkent guruch».

АО «Тезкор-Соз» на торги публичной оферты навес ОГМ и БРУ (бетон распределительный узел). Телефон: 185-88-59.

Ўзбекистон ХДП Марказий Кенгаши Котибияти партиянинг Олий Мажлисдаги фракцияси аъзоси Бўритош Шодиевага падали бузурқори АМИН БОБОНИНГ вафот этганиги муносабати билан чўқур таъзия билдиради.

Ўзбекистон Республикаси «Фан ва тараққиёт» илмий технология мажмуаси раҳбарияти ва жамоаси Ўзбекистон халқ шоири Пўлат МҮМИННИНГ вафот этганиги муносабати билан марҳумнинг оила аъзоларига, қавми-қариндошларига чўқур таъзия билдиради.

Халқлар дўстлиги саройи жамоаси саройинг бош муандиси Саидқабар ДЖАБОРОВнинг бевакт вафот этганиги муносабати билан марҳумнинг оила-аъзолари, қавми-қариндошларига чўқур таъзия изҳор этади.

«Ўзбекистон овози» ва «Голос Узбекистана» газеталари жамоаси Навоий вилояти бўйича ўз муҳбири Музаффар Шарофова падали бузурқори ЖАҲОН отаниннг вафоти муносабати билан чўқур таъзия изҳор этади.